

Sayı : 64272063-610-3279
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-32754)

03-12-2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 08.11.2013 tarih ve 43452547-120-07-149036 sayılı yazısı.

Bingöl Milletvekili Sayın İdris BALUKEN'in tarafıma tevcih ettiği 7/32754 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**BİNGÖL MİLLETVEKİLİ SAYIN İDRİS BALUKEN'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/32754)**

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6:

AKP'nin neo liberal politikaları neticesinde özelleştirme uygulamaları tavan yapmış ve hemen hemen özelleştirme kapsamına alınmayan sektör ve/veya kaynak kalmamıştır. En temel kamusal hizmetlerin bile özelleştirme yoluyla yapılması iki yön ortaya çıkarmıştır. Bunlardan birincisi elbette hükümetin özelleştirme politikaları neticesinde müthiş derecede zenginleşen bir zümre iken diğer yönü de bu zenginleşme içerisinde yoksullaşan, güvencesizleşen, emeği sömürülen çalışanlardır.

En temel kamusal hizmetlerin başında elektrik dağıtımı gelmektedir. Bu temel kamusal hizmetin AKP iktidarı tarafından özelleştirilmesi büyük sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bir yandan yurttaşlara sağlanan hizmette kalite düşüklüğü karşı taraftan bindirilmiş faturalar ortaya çıkmıştır. Özelleştirme uygulamasını alan gerçek ya da tüzel kişiler ise bünyelerinde çalıştırdıkları emekçilerin özlük hakları, iş güvenceleri, ücretleri üzerinden aşındırmalar yaparak var olan emek sömürsünü derinleştirmektedir. Bu emek sömürsünün en derin yaşandığı illerin başında ise Dersim ve Bingöl illerimiz gelmektedir.

Bu bağlamda;

- Doğu Anadolu Bölgesinde elektrik dağıtımında Fırat EDAŞ ve Fırat AKSA olarak ayrılmasının gerekçesi nedir? Bu ikili ayrım sonucunda çalıştırılan emekçilerin ücretlerinde ve sosyal güvencelerinde farklı yapılanmalara gittiği ifade edilmektedir. Bu durumun gerekçesi nedir?
- Fırat AKSA çalışanlarının ücretlerinde insan onuruna yaraşır bir ücretlendirme yapılmadığı ifade edilmektedir. Söz konusu ücretlendirmenin yapılmasına esas alınan ilke ve usuller nelerdir? Hangi kanuna dayanılarak bu ilke ve usuller uygulanmaktadır?
- Elektrik dağıtımı hususunda Dersim ve Bingöl'de çalıştırılan emekçilere yönelik iş ve ücret güvencesi konusunda ayrımcılık yapıldığı ifade edilmektedir. Söz konusu bu iller ile diğer illerde çalışan işçilerin aynı işe aynı ücret ilkesi çerçevesinde brüt ve net ücretleri nelerdir?
- Bu illerde elektrik dağıtım şirketinde çalışan emekçilerin niteliksel özelliklerine göre kategorize edilmediği, işçi sayısının azlığından dolayı emek sömürsünün had safhaya ulaştığı ifade edilmektedir. Söz konusu durum hakkında ilgili firmalarla ilgili bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- Bingöl ve Dersim'de çalışan emekçilere fazla mesai yaptırıldığı ve bu mesai ücretinin verilmediği ifade edilmektedir. Mesai ücretin verilmemesinin gerekçesi nedir? Hangi kanuna dayanılarak böylesi bir uygulama gerçekleştirilmektedir?
- Bingöl il merkezinde elektrik dağıtımında çalışan işçilerin taşeron firma değişiminden sonra sözleşmesiz olduğu ifade edilmektedir. Sözleşmesiz çalıştırılan işçi sayısı kaçtır? Sözleşmesiz işçi çalıştıran firmalara dair bir yaptırım uygulanacak mıdır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6:

Önergede yer alan konulara ilişkin Fırat Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nden bilgi talep edilmiş olup alınan bilgiler aşağıda özetlenmiştir.

Fırat Aksa Elektrik Hizmetleri Anonim Şirketi, bu bölgede faaliyet gösteren Fırat EDAŞ'ın hisselerini devir almış olan ana şirket olup aynı zamanda hizmet işlerini de yürütmektedir. Bu kapsamda, Fırat EDAŞ görev bölgesindeki arıza onarım bakım işleri Fırat Aksa Elektrik Hizmetleri Anonim Şirketi tarafından yürütülmeye başlanmış ve bu hizmet kolunda çalıştırılmak üzere de personel istihdamları yapılmıştır. Böylece, hizmet alımına yönelik tüm saha işlerinin bir çatı altında toplanarak işin daha verimli ve kaliteli yürütülmesi, çalışanların her türlü ücret ve diğer sosyal haklarının ana işveren nezdinde güvenceye alınması amaçlanmıştır.

Elektrik dağıtım şirketlerince yürütülen dağıtım hizmetleri yatırım ve işletme olarak iki ana sınıfa ayrılmaktadır. Elektrik dağıtım şirketlerinin gerek yatırım gerekse de işletme faaliyetlerine

**BİNGÖL MİLLETVEKİLİ SAYIN İDRİS BALUKEN'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/32754)**

yönelik giderleri, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenmekte olan tarife metodolojisi kapsamında karşılanmaktadır. Özellikle elektrik arıza onarım bakım hizmet alımı işlerine ait maliyetlerin tespiti Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ) Genel Müdürlüğü tarafından belirlenmiştir. Elektrik arıza onarım ve bakımına yönelik hizmet alımı işlerinde çalıştırılacak personel için ülkemiz şartları da gözetilerek elektrik teknisyenlerine en az güncel asgari ücretin % 60 fazlası, elektrik teknikerlerine de güncel asgari ücretin % 80 fazlası aylık ücret öngörülmüş, bu işlere ait hizmet alımı ihale sözleşme ve idari şartnamelerinde de bu rakamlar yer almıştır.

Gerek Fırat EDAŞ gerekse de Fırat Aksa Elektrik Hizmetleri A.Ş. bünyesinde görev yapan personel içerisinde, görev yapılan il ve ilçeye göre ücret ayrımı yapılmamaktadır. Fırat EDAŞ ve Fırat Aksa Elektrik Hizmetleri A.Ş ile enerji kolunda toplu iş sözleşmesi yetkisi olan Sendika arasında toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır. Söz konusu toplu sözleşme şartlarında ücret verilmekte ve her yıl toplu sözleşmeye uygun olarak ücret artışları yapılmaktadır. Ayrıca, her çalışan yemek, ikramiye ve sosyal yardımdan faydalanmaktadır. Elektrik teknisyeni olarak görev yapan personel ortalama 1.500 TL aylık brüt ücret almaktadır. Bu ücretlere sendika toplu iş sözleşmesinden doğan yemek, sosyal yardım, ikramiye ve fazla mesai ücreti dâhil değildir.

Elektrik arıza onarım bakım işlerinde çalıştırılan tüm personel asgari meslek lisesi mezunu ve elektrik teknisyeni tahsilini almış ayrıca elektrik kuvvetli akım tesislerinde çalışma yetki belgesine haiz personeldir. Bu belgeye sahip olmayan elektrik teknisyeni ve elektrik teknikeri diplomasına sahip personel ilk işe alım sonrasında ilgili eğitimlere gönderilmekte ve buna ait tüm giderler Şirket tarafından karşılanmaktadır.

Şirket bünyesinde çalışan tüm personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir. İş Kanununun 41 inci Maddesinde "Ülkenin genel yararları yahut işin niteliği veya üretimin artırılması gibi nedenlerle fazla çalışma yapılabilir. Fazla çalışma, Kanunda yazılı koşullar çerçevesinde, haftalık kırk beş saati aşan çalışmalardır. 63 üncü madde hükmüne göre denkleştirme esasının uygulandığı hallerde, işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık iş süresini aşmamak koşulu ile, bazı haftalarda toplam kırk beş saati aşırsa dahi bu çatışmalar fazla çalışma sayılmaz.

Her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde elli yükseltilmesi suretiyle ödenir.

Haftalık çalışma süresinin sözleşmelerle kırk beş saatin altında belirlendiği durumlarda yukarıda belirtilen esaslar dahilinde uygulanan ortalama haftalık çalışma süresini aşan ve kırkbeş saate kadar yapılan çalışmalar fazla sürelerle çalışmalardır. Fazla sürelerle çatışmalarda, her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde yirmi beş yükseltilmesiyle ödenir.

Fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma yapan işçi isterse, bu çalışmalar karşılığı zamlı ücret yerine, fazla çalıştığı her saat karşılığında bir saat otuz dakikayı, fazla sürelerle çalıştığı her saat karşılığında bir saat on beş dakikayı serbest zaman olarak kullanabilir.

İşçi hak ettiği serbest zamanı altı ay zarfında, çalışma süreleri içinde ve ücretinde bir kesinti olmadan kullanır." hükmü yer almaktadır.

Şirket bünyesinde sözleşmesiz personel çalıştırılmamaktadır.